

Brusel 3. června 2022
(OR. fr, en)

9524/1/22
REV 1

RECH 305
COMPET 405
RELEX 696
DEVGEN 102

POZNÁMKA

Odesílatel:	Výbor stálých zástupců (část I)
Příjemce:	Rada
Č. předchozího dokumentu:	9163/22
Předmět:	Závěry o hodnotách a zásadách pro mezinárodní spolupráci v oblasti výzkumu a inovací <i>schválení</i>

I. ÚVOD

1. Závěry Rady o zásadách a hodnotách mezinárodní spolupráce v oblasti výzkumu a inovací byly vypracovány s ohledem na zasedání Rady pro konkurenceschopnost konající se dne 10. června 2022. Tento návrh závěrů je součástí závěrů ze dne 28. září 2021 o globálním přístupu k výzkumu a inovacím – evropské strategii mezinárodní spolupráce v měnícím se světě,¹ v nichž byly členské státy a Komise vyzvány, aby zahájily proces společného navrhování s cílem dále rozvíjet hlavní zásady a hodnoty Unie pro mezinárodní spolupráci v oblasti výzkumu a inovací.

¹ 12301/21

2. Tyto závěry rovněž navazují na doporučení Rady (EU) 2021/2122 o Paktu pro výzkum a inovace v Evropě², v němž se členskými státy doporučuje, aby v úzké spolupráci se zúčastněnými stranami uplatňovaly soubor hodnot a zásad v oblasti výzkumu a inovací v Unii.
3. Tyto závěry rozvíjejí hodnoty a zásady předložené ministrům odpovědným za výzkum v rámci prohlášení z Marseille o mezinárodní spolupráci v oblasti výzkumu a inovací na jejich zasedání dne 8. března 2022. Zejména vyzývají k mnohostrannému dialogu s klíčovými mezinárodními partnery Unie, a to na základě těchto hodnot a zásad.
4. V příloze závěrů je rovněž uvedeno prohlášení Rady (dokument 9524/22 ADD 1) týkající se dopadu vojenské agrese Ruska vůči Ukrajině na výzkum a inovace. Vzhledem k tomu, že časový rámec hodnot a zásad mezinárodní spolupráce je odlišný od časového rámce konfliktu na Ukrajině, bylo považováno za vhodné přijmout k tomuto aktuálnímu tématu samostatné prohlášení a zdůraznit jeho význam.

II. SOUČASNÝ STAV

5. Znění uvedené v příloze této poznámky přebírá znění uvedené v příloze dokumentu 9163/22, potvrzené Výborem stálých zástupců dne 25. května 2022. Výbor se rozhodl zaslat tento návrh závěrů Radě pro konkurenceschopnost ke schválení na zasedání dne 10. června 2022.
6. Polská delegace vyjádřila záměr vložit do zápisu z jednání Rady prohlášení týkající se výkladu pojmu „gender“ uvedeného v anglickém znění, a to v bodě 8 závěrů (dokument 9524/22 ADD 2).

² Úř. věst. L 431, 2.12.2021

III. ZÁVĚR

7. Rada pro konkurenceschopnost se proto vyzývá, aby schválila závěry ve znění uvedeném v příloze.
-

**NÁVRH závěrů Rady o hodnotách a zásadách pro mezinárodní spolupráci v oblasti výzkumu
a inovací**

RADA EVROPSKÉ UNIE,

PŘIPOMÍNÁJÍC

- své závěry ze dne 28. září 2021 o globálním přístupu k výzkumu a inovacím – evropské strategii pro mezinárodní spolupráci v měnícím se světě,³ v nichž stanovila sdílené klíčové zásady a hodnoty Unie v rámci mezinárodní spolupráce v oblasti výzkumu a inovací a vyzvala členské státy a Komisi, aby se zapojily do procesu společného navrhování v zájmu jejich dalšího rozvedení;
- doporučení Rady (EU) 2021/2122 o Paktu pro výzkum a inovace v Evropě,⁴ v němž členským státům doporučila, aby v úzké spolupráci se zúčastněnými stranami uplatňovaly soubor hodnot a zásad pro výzkum a inovace v Unii a prosazovaly je ve svých interakcích se třetími zeměmi s cílem dosáhnout rovných příležitostí a společných rámcových podmínek;

³ Dokument 12301/21.

⁴ Úř. věst. L 431, 2.12.2021.

Úvod

1. KONSTATUJE, že cílem mezinárodní spolupráce v oblasti výzkumu a inovací by měla být podpora demokratických hodnot a spolupráce v zájmu míru, dosažení cílů udržitelného rozvoje Agendy 2030, přístup k nejaktuálnějším poznatkům, jakož i spolupráce a mobilita talentů ve světě, zejména mladých výzkumných pracovníků; PŘIPOMÍNÁ, že mezinárodní spolupráce v oblasti výzkumu a inovací je nezbytná k řešení globálních výzev, vytváří hospodářské příležitosti na zavedených i vznikajících trzích a umožňuje posílit globální úlohu Unie prostřednictvím vědecké diplomacie; ZDŮRAZŇUJE, že mezinárodní spolupráce v oblasti výzkumu a inovací je klíčová pro posílení dopadu výzkumu a inovací při rozvíjení, podporování a provádění politik Unie a může hrát důležitou úlohu při dosahování zastřešujících cílů, zejména v oblasti životního prostředí a klimatu; UZNÁVÁ důležitou úlohu vědecké diplomacie, mimo jiné při posilování vlivu Unie jako důvěryhodného globálního partnera ve vědě, technologii a inovacích;
2. VYZDVIHUJE ambice badatelů a dalších pracovníků v oblasti výzkumu a vývoje, inovátorů, akademických pracovníků a studentů v oblasti mezinárodní spolupráce; ZDŮRAZŇUJE, že Komise a členské státy by měly zajistit možnost svobodné spolupráce s partnery ze třetích zemí v prostředí založeném na zásadách a hodnotách sdílených všemi aktéry tak, aby byla zajištěna vyvážená spolupráce; VYZDVIHUJE význam podpory vysokoškolských institucí, výzkumných a technologických infrastruktur, jakož i organizací provádějících výzkum a technologických organizací, a to prostřednictvím koordinovaného evropského přístupu s cílem dosáhnout vyvážené a vzájemně prospěšné spolupráce, která je výrazem měkké síly Unie a její schopnosti utvářet globální standardy.
3. PODTRHUJE význam spolupráce v oblasti výzkumu a inovací se zeměmi přidruženými k rámcovému programu Unie pro výzkum a inovace a se zeměmi pěstujícími dlouhodobé vztahy s Uní, jakož i se třetími zeměmi, které sdílejí její zásady a hodnoty, s cílem prosazovat je na mezinárodní úrovni v kontextu globálního přístupu k výzkumu a inovacím.

4. KONSTATUJE, že ve vhodných případech je nutné nově vyvážit mezinárodní spolupráci v oblasti výzkumu a inovací na základě vzájemnosti a rovných podmínek v souladu se zásadou „co nejotevřenější – nepřístupná jen v nezbytné míře“; BERE NA VĚDOMÍ zásady a hodnoty představené na konferenci ministrů v Marseille dne 8. března 2022 týkající se globálního přístupu k výzkumu, inovacím a vysokoškolskému vzdělávání a ZDŮRAŽŇUJE, že mezinárodní spolupráce v oblasti výzkumu a inovací by měla být posuzována s ohledem na zásady a hodnoty Unie a strategické zájmy Unie, zejména s cílem podporovat technologickou suverenitu Unie a strategickou autonomii Unie při současném zachování otevřené ekonomiky;

Zásady a hodnoty mezinárodní spolupráce v oblasti výzkumu a inovací

5. UZNÁVÁ svobodu vědeckého výzkumu jako právo svobodně definovat výzkumné otázky, používat spolehlivé metody vědeckého výzkumu, zpochybňovat obecně rozšířená přesvědčení a přicházet s novými myšlenkami a teoriemi; a PODPORUJE práva výzkumných pracovníků zveřejňovat, sdílet, šířit a otevřeně sdělovat výsledky a data z tohoto výzkumu, mimo jiné formou vzdělávání a výuky, jakož i práva sdružovat se v reprezentativních profesních nebo akademických organizacích, aniž by byli znevýhodněni systémem, v němž pracují, nebo jakoukoli cenzurou či diskriminací;
6. PODTRHUJE význam etiky a integrity a NALÉHAVĚ VYZÝVÁ k začleňování etických otázek v rámci mezinárodní vědecké a akademické spolupráce, a to i v případech, kdy výzkumná činnost zahrnuje lidské subjekty a jejich soukromí, pokusy na zvířatech nebo životní prostředí, mimo jiné prostřednictvím nezávislých a transparentních procesů vzájemného etického hodnocení; ZDŮRAŽŇUJE, že integrita výzkumu zahrnuje prvky věrohodnosti, čestnosti, respektu a odpovědnosti s cílem získat transparentním a reprodukovatelným způsobem spolehlivé výsledky výzkumu, bránit šíření pseudověd a zavádějících informací, jakož i budovat a udržovat důvěru ve vědu; VYZÝVÁ Komisi a členské státy, aby svou mezinárodní spolupráci v oblasti výzkumu a inovací zakládaly na Evropském kodexu chování pro integritu výzkumu;

7. VYZDVIHUJE excelenci výzkumu jako hlavní hnací sílu mezinárodní spolupráce v oblasti výzkumu a inovací; ZDŮRAZŇUJE, že excelence výzkumu musí být rovněž posuzována na základě zásad etiky a integrity a měla by být podporována svobodnou a vyváženější mezinárodní mobilitou výzkumných pracovníků a poznatků;
8. VYZÝVÁ k boji proti jakékoli diskriminaci a PROSAZUJE začleňování a genderovou rovnost, zejména rovné příležitosti v průběhu profesní dráhy, jakož i začleňování genderového rozměru do činností v oblasti výzkumu a inovací;
9. PODPORUJE otevřenou vědu za účelem vzájemné konsolidace a šíření výsledků výzkumu prostřednictvím rámců a strategií zaměřených na otevřený a okamžitý přístup k vědeckým publikacím, jakož i na strukturování, uchovávání a pokud možno zpřístupňování či sdílení dat výzkumu v souladu se zásadami „FAIR“ (dohledatelnost, dostupnost, interoperabilita a znovupoužitelnost), jakož i softwaru a zdrojových kódů; PODPORUJE infrastruktury otevřené vědy, otevřenou účast občanů na vědeckém procesu, komunikaci se společností a otevřené inovace;
10. VYZÝVÁ Komisi a členské státy, aby podporovaly a prosazovaly zlepšování všeobecné ochrany a vymáhání práv duševního a průmyslového vlastnictví, jakož i ochranu soukromí a osobních údajů, s cílem prosazovat vyvážený přístup mezi ochranou zájmů zúčastněných stran a hospodářským a společenským dopadem zhodnocování znalostí;
11. UZNÁVÁ tvorbu hodnot a společenský a hospodářský dopad plynoucí ze základního výzkumu a vědy, technologií a inovací, zejména s cílem řešit společenské výzvy prostřednictvím produktů, služeb, procesů a řešení, jakož i prostřednictvím vědeckých poznatků přispívajících k věcně podložené tvorbě politik; ZDŮRAZŇUJE, že výzkum a inovace by měly napomáhat kvalitě života lidí a dalších živých tvorů v rámci udržitelného přístupu v duchu vzájemného respektu k životnímu prostředí a všem zdrojům planety, hospodářské a společenské prosperitě a předávání znalostí;

12. VYBÍZÍ ke společenské a environmentální odpovědnosti a VYZÝVÁ Komisi a členské státy, aby v rámci mezinárodní spolupráce v oblasti výzkumu a inovací reagovaly na potřeby společnosti s cílem dosáhnout většího společenského a environmentálního přínosu a podpořit zapojení zúčastněných stran, místních komunit a občanů do koncipování a provádění politik posilováním vědeckého dialogu a komunikačních činností na podporu důvěry ve vědu a inovace a zapojení do nich; VYBÍZÍ k solidaritě a partnerství, zejména se zeměmi s nízkými a středními příjmy, a KONSTATUJE, že mezinárodní spolupráce v oblasti výzkumu a inovací je rovněž klíčovým nástrojem přispívajícím k rozvoji a posilování znalostní ekonomiky v těchto zemích;
13. UZNÁVÁ význam řízení rizik a bezpečnosti; DOPORUČUJE, aby Komise a členské státy přijaly opatření k boji proti zahraničnímu vměšování a k řízení rizik spojených s mezinárodní spoluprací v oblasti výzkumu a inovací a zároveň zajistily odpovídající preventivní opatření týkající se bezpečnosti Unie a ochrany práv duševního a průmyslového vlastnictví, pravidel pro ochranu soukromí, osobních údajů a infrastruktury; VYZÝVÁ Komisi a členské státy, aby na podporu jejich provádění využívaly a dále rozvíjely osvědčené postupy uvedené například v pracovním dokumentu útvarů Komise nazvaném „Tackling R&I foreign interference“ (Boj proti zahraničnímu vměšování v oblasti výzkumu a inovací)⁵;

Vstříc mnohostrannému dialogu o zásadách a hodnotách mezinárodní spolupráce v oblasti výzkumu a inovací s klíčovými mezinárodními partnery

14. VYZÝVÁ klíčové mezinárodní partnery Unie v oblasti výzkumu a inovací, aby se na základě těchto zásad a hodnot zapojili do mnohostranného dialogu s Unií, zejména aby přispěli k odolnému a společnému rámci pro vyváženou a vzájemně přínosnou mezinárodní spolupráci v oblasti výzkumu a inovací pro mírové účely, vytvořili společnou základnu pro dodržování zásad a hodnot, podporovali vytváření rovných podmínek, posilovali solidaritu se zeměmi s nízkými a středními příjmy a aby společně bojovali proti jakémukoli zahraničnímu vměšování do výzkumu a inovací;

⁵ Dokument 5396/22.

15. VYBÍZÍ Komisi, aby tento mnohostranný dialog připravila koordinovaným přístupem mezi Unií a jejími členskými státy prostřednictvím stálé podskupiny Fóra EVP pro globální přístup k výzkumu a inovacím.
-